

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

تعلیم و تَعَلُّم عبادت است. امام خمینی (قُدَس سِرُّهُ)

آموزش قرآن

سوم دبستان

نیازهای ویژه

قرآن
سوم ابتدایی

مؤلفین: محبوبه ضرغام پور - ملکه حلاج دهقان - اسحاق

بنی هاشمیان

تصویرسازی: محمد متقی

ویراستاری: امیر خزانی

صفحه آرایی: معصومه چهره آرا ضیابری

حروفچینی: فاطمه باقری مهر

مدیر هنری: پدرام حکیمزاده

طراح جلد: نفیسه شهدادی

چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام»، (www.Offset.ir)

سال انتشار: ۱۴۰۲

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۰۲۹-۷ ISBN 964-05-1029-7

بسم الله الرحمن الرحيم (... و من احياءها فكانها احياء الناس جميعاً...)

بی سبب نیست که کار معلمان کودکان استثنایی را به «شغل انبیاء و مصلحان بزرگ عالم» تشبیه کرده اند، چرا که ماهیت تلاش عاشقانه‌ی آنان جهاد در مسیر احیاء انسان هاست. موفقیت در این جهاد خداجویانه مرهون تدوین برنامه‌ی درسی متناسب با توانمندی‌ها و نیازهای دانش‌آموزان استثنایی است به نحوی که نارسایی برنامه‌های درسی و شرایط آموزش و پرورش عمومی برای در بر گرفتن این گروه از دانش‌آموزان، حذف آنان از جریان تعلیم و تربیت عمومی را موجب نشود. اینک خدا را شاکرم که پس از مدت‌ها تلاش ایثارگرانه‌ی معلمین و کارشناسان این سازمان بار دیگر به بار نشست و بخش دیگری از مجموعه‌ی برنامه‌های درسی ضروری برای پرورش استعدادهای دانش‌آموزان عزیزی که در یادگیری و نیازها شرایط متفاوتی دارند برای بهره‌گیری آنان به چاپ رسید.

در این راستا محتوای کتب درسی کودکان استثنایی در مدارس ویژه به منظور تمهید زمینه‌های فراگیری مطالب و مهارت‌هایی که دانش‌آموزان را برای زندگی در جامعه‌ی امروز آماده می‌سازد طراحی شده است. امیدوارم تکمیل این حلقه‌های نهایی زنجیره آموزش و پرورش عمومی و حرفه‌ای، با فراهم آوردن کفایت‌های فردی و اجتماعی لازم، آرزوهای عموم معلمان و والدین این کودکان و نوجوانان را جامه واقعیت ببوشد.

بر خود فرض می‌دانم از تمامی دست‌اندرکاران تدوین این مجموعه در سازمان و نیز مقام محترم عالی وزارت، مسئولین و دست‌اندرکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی به‌ویژه، اداره‌ی نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی که با حمایت‌های خود در برآورده شدن این نیازها و آرزوی معلمان و دانش‌آموزان استثنایی نقش بزرگی را ایفا کردند، صمیمانه سپاسگزاری نمایم. از آن‌جا که هیچ اثر انسان ساخته‌ای بدون ضعف و کاستی نخواهد بود، مشتاقانه چشم به راه نظریات و پیشنهادهای صاحبان اندیشه و تجربه در جهت ارتقاء کیفیت این برنامه‌ها خواهیم بود.

و ما توفیقنا الاّ با... العزیز الحکیم
معاون وزیر و رییس سازمان آموزش و پرورش استثنایی

۱- از فرمایشات مقام معظم رهبری به معلمین استثنایی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲-۵	درس اول - یادآوری صداهای کوتاه
۶	درس دوم - مراسم صبحگاهی
۷-۱۱	درس سوم - صدای 'ا'
۱۲-۱۵	درس چهارم - صدای 'اَ' (الف کوتاه)
۱۶-۱۹	تمرینات دوره‌ای (۱)
۲۰	درس پنجم - کودکی حضرت ابراهیم (۱)
۲۱	درس ششم - کودکی حضرت ابراهیم (۲)
۲۲-۲۵	درس هفتم - اِپ
۲۶-۳۰	درس هشتم - اِی
۳۱-۳۵	تمرینات دوره‌ای (۲)
۳۶-۴۱	درس نهم - اُو - اُو
۴۲-۴۵	تمرینات دوره‌ای (۳)

درس اول

حروف الفبا را با حرکت های داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ
ا		اَ	اِ	اُ
ب		بَ	بِ	بُ
ت		تَ	تِ	تُ
ث		ثَ	ثِ	ثُ
ج		جَ	جِ	جُ
ح		حَ	حِ	حُ
خ		خَ	خِ	خُ

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ
د	دَ	دِ	دُ	دُ
ذ	ذَ	ذِ	ذُ	ذُ
ر	رَ	رِ	رُ	رُ
ز	زَ	زِ	زُ	زُ
س	سَ	سِ	سُ	سُ
ش	شَ	شِ	شُ	شُ
ط	طَ	طِ	طُ	طُ
ظ	ظَ	ظِ	ظُ	ظُ

اُ	اِ	اَ	حرف / حرکت
طُ	طِ	طَ	ط
ظُ	ظِ	ظَ	ظ
هُ	هِ	هَ	ه
هُنْ	هِنْ	هَنْ	هَـ
فُ	فِ	فَ	ف
فُ	فِ	فَ	فَـ
كُ	كِ	كَ	ك
لُ	لِ	لَ	ل

حرف	حرکت	ـُ	ـِ	ـَ
هـ	هـَ	هـِ	هـُ	هـُ
نـ	نـَ	نـِ	نـُ	نـُ
و	وَ	وِ	وُ	وُ
هــا	هــاَ	هــاِ	هــاُ	هــاُ
یـ	یـَ	یـِ	یـُ	یـُ

کلمات زیر را بخوانید.

عَلِمَ — قَبْلَ — خُلِقَ — مَثَلُ — ثَلَاثُ

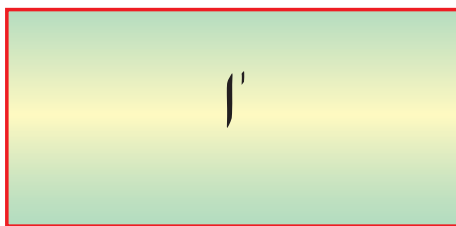
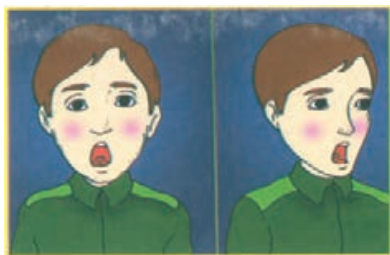
شَكَرَ — نَصَبُ — اِرْمَ — شَرَفَ — اَمِنَ

كَفَرُ — اُمَمَ — مَلِكِ — اَبْتِ

درس دوم

موضوع: مراسم صبحگاهی

ا — با — تا — ثا — جا — حا — خا — دا — ذا

زا — سا — شا — صا — ضا — طا — ظا — عا

غا — فا — قا — كا — لا — ما — نا — وا — ها

یا

تمرین ۱

حروف الفبا را با حرکت‌های داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ـِ
پ	پَ	پِ	پُ	پِ	پِ
د	دَ	دِ	دُ	دِ	دِ
س	سَ	سِ	سُ	سِ	سِ
ت	تَ	تِ	تُ	تِ	تِ
ب	بَ	بِ	بُ	بِ	بِ
ک	کَ	کِ	کُ	کِ	کِ
ص	صَ	صِ	صُ	صِ	صِ

اَ	اُ	اِ	اِ	حرف / حرکت
رَ	رُ	رِ	رِ	ر
طَ	طُ	طِ	طِ	ط
فَ	فُ	فِ	فِ	ف

تمرین ۲

کلمات زیر را با صدای (۱) بخوانید.

هَـاَ — کَـاَ — دَـاَ — لَـاَ

کَـاَ — قَـاَلَ — لَـاَ — سَـاَ

تمرین ۳

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

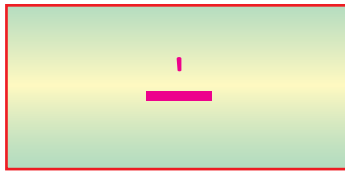
کَانَ	کَـاَ — نَـاَ
نَظَا	نَـاَ — ظَا
بَلَا	بَـاَ — لَا
اِذَا	اِـاَ — ذَا
نَارِ	نَـاَ — رِ

بدانیم که:

صدای «آ» در قرآن به شکل الف کوتاهی (اِ) نوشته می شود.

و روی هر حرفی که قرار بگیرد آن حرف با صدای «آ» خوانده می شود.

ب ت ث ج ح خ د

ذ ر ز س ش ص ض

ط ظ ع غ ف ق ك ل

م ن و ه ي

تمرین ۱

کلمات زیر را بخوانید.

لَکِن - مَسْکِن - عَلِمُ
ثَمَرَاتٍ - ذَلِکَ - إِلَهُ

تمرین ۲

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

مَسْکِن	مَ سَ کِن
ثَمَرَاتٍ	ثَ مَ رَاتٍ
لَکِن	لَ کِن
ذَلِکَ	ذَ لَ کَ

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن آنها توجه کنید.

قرآنی	فارسی
نَارٌ	نار
آدَمَ	آدم
هَآ	ها
خَالِقِ	خالق
حَيَاتِ	حیات

تمرین ۴

کلمات زیر را بخوانید.

ذَا	مَاذَا
هَا	فِيهَا

مَا	مَالِكِ
ذَٰ	ذَلِكَ

تمرینات دوره‌ای (۱)

تمرین ۱

حروف را با صداهای داده شده بخوانید.

ن - ت - ه - م - د
ه - ج - ا - ل - ف
ب - ف - ط - خ - ت
ا - ه - ی - د - ح
ک - ت - ل - ص - ف

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت های داده شده مانند نمونه کامل کنید و بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ـِـ	ـِـ
ب		بـَ	بـِ	بـُ	بـِـ	بـِـ
ر						
ش						
ه						
ت						

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن آنها توجه کنید.

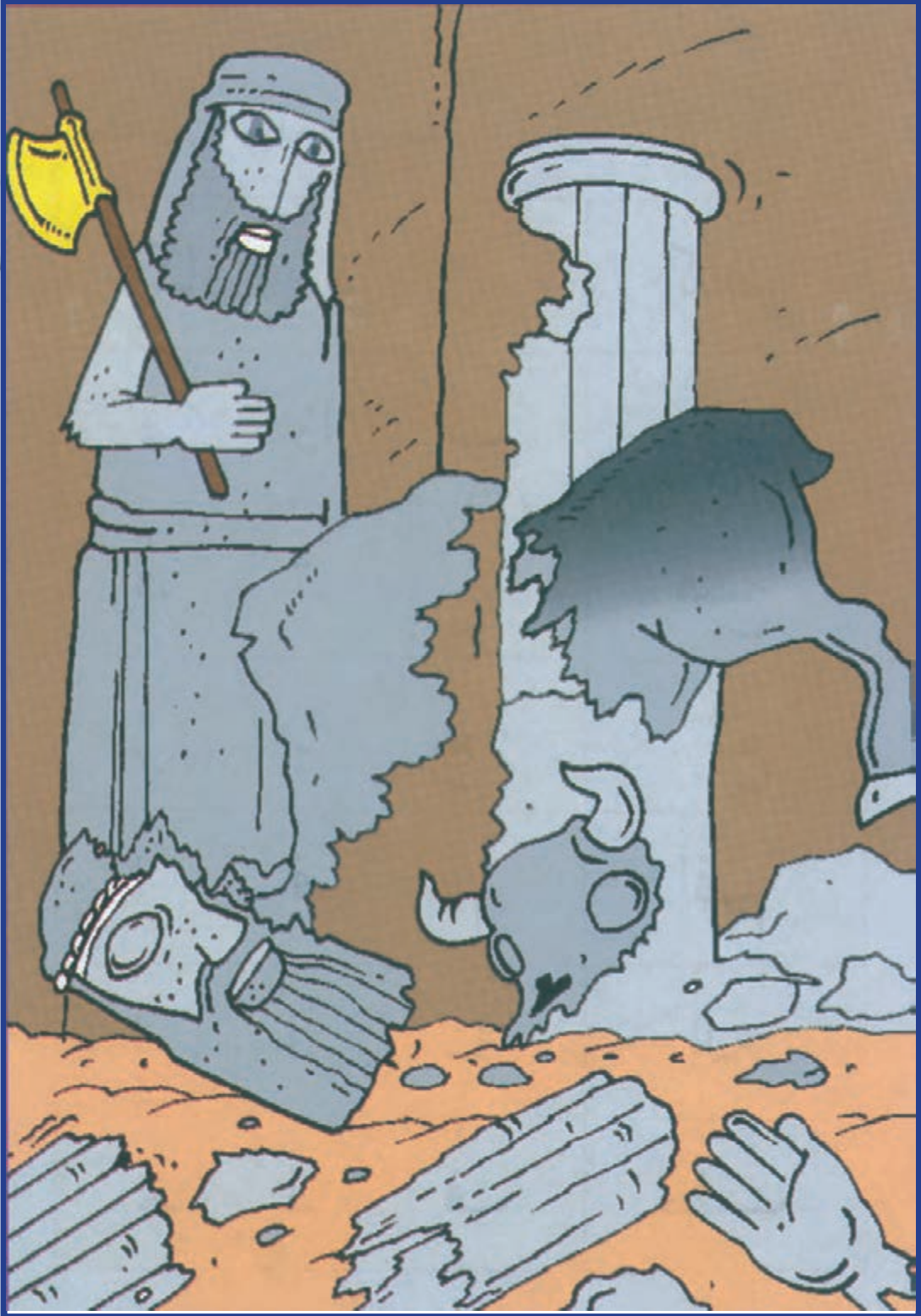
قرآنی	فارسی
عَلِمَ	عَالِم
خَلَفَ	خِلَاف

تمرین ۴

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

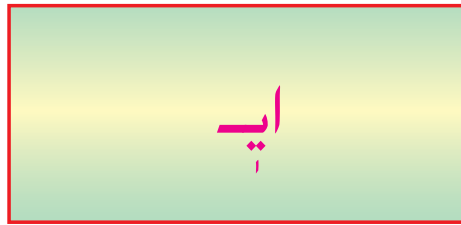
کَافِرٌ	کَا فِ رُ
عَذَابٌ	عَا ذَا بٌ
فُتِحَ	فُ تِ حَ
رُبِعَ	رُ بِ عَ
أَقِمَ	أَ قِ مَ
إِلَهُ	إِ لِ هَ
خَلَفَ	خِ لِ فَ

کودکی حضرت ابراهیم (۱)

کودکی حضرت ابراهیم (۲)

آپ بی ت ث ج

ح خ د ذ ر

ز س ش ص ض

ط ظ ع غ ف

ک ه ن م و

ی

تمرین ۱

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن آن توجه کنید.

قرآنی	فارسی
کَرِیْم	کریم
جَمِیلُ	جمیل
عَظِیْم	عظیم
شَرِیکَ	شریک

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت‌های داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ـِ	ـَ
ب	بَ	بِ	بُ	بِ	بَ	بَ
ص	صَ	صِ	صُ	صِ	صَ	صَ
د	دَ	دِ	دُ	دِ	دَ	دَ
ک	کَ	کِ	کُ	کِ	کَ	کَ

تمرین ۳

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

سَبِيلِ	سَ بَ ل
أَجِيبُ	أ ج ب
عَلَيْهِمْ	ع ل م
أَبَائِهِ	أ ب ا ب ا

تمرین ۴

کلمات زیر را بخوانید.

دِينِ	دِ	فِيهَا	فِ
إِيْمَانِ	اِ	مِيزَانِ	مِ

ای - بی - تی - ثی - جی - حی

خی - دی - ذی - ری - زی

سی - شی - صی - ضی - طی

ظی - عی - غی - فی - قی

کی - لی - هی - نی - وی

هی - یی

تمرین ۱

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن آن‌ها توجه کنید.

قرآنی	فارسی
فِی	فی
نَبِی	نبی
عِبَادِی	عبادی
مُنَادِی	مُنادی
آیَاتِی	آیاتی

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت‌های داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ـِـ	ـِـ
ج	جـ	جـِـ	جـِـ	جـِـ	جـِـ	جـِـ
س	سـ	سـِـ	سـِـ	سـِـ	سـِـ	سـِـ
ف	فـ	فـِـ	فـِـ	فـِـ	فـِـ	فـِـ

تمرین ۳

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

أَبِي	أَبِي
لَفِي	لَفِي
أَيَاتِي	أَيَاتِي
يُنَادِي	يُنَادِي

تمرین ۴

کلمات زیر را بخوانید.

بَنِي - عِبَادِي - نَبَوِي - حَيَاتِي
عَمَلِي - أَرْنِي - رُسُلِي - أَتَانِي

بدانیم که:

اگر صدای زیر حرف «ی» نوشته شود، آن حرف با

صدای بلند «ای» خوانده می شود.

تمرینات دوره‌ای (۲)

تمرین ۱

حروف زیر را با صداهای داده شده بخوانید.

ل - چ - ه - ن - ی

و - ک - ت - س - د

ه - ف - ق - ط - ظ

ض - ع - ح - خ - ض

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت‌های داده شده مانند نمونه کامل کنید و بخوانید.

حرف	حرکت	ـِ	ـُ	ـَ	ـِ	ـُ	ـَ
ت	ـِ	تِ	تُ	تَ	تِ	تُ	تَ
ا							
ش							
ر							
ط							
پ							

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید.

أُهِيتُ - أَرِنِي - مِيزَانٌ - شَاهِدِينَ

رُبْعٌ - ثَمَرَاتٍ - مَسْكِنٌ - مَقَامٌ

تمرین ۴

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

حَکِیْمٌ	حَکِیْمٌ
یُرِیْدُ	یُرِیْدُ
لِسَانِیْ	لِسَانِیْ
أَجِیْبُ	أَجِیْبُ
هَمَاتِ	هَمَاتِ
جَاهِرًا	جَاهِرًا

تمرین ۵

نام کلمات زیر را بنویسید. صدا و علامت آن را با رنگ قرمز بگذارید.

اُ - بُو - تُو - ثُو - جُو
حُو - خُو - دُو - ذُو - رُو
زُو - سُو - شُو - صُو - ضُو
طُو - ظُو - عُو - غُو - فُو
قُو - كُو - لُو - هُو - نُو
وُو - هُو - يُو

تمرین ۱

حروف زیر را با حرکت های داده شده بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ـِ	ـُ	ـِ
خ		خَ	خِ	خُ	خِ	خُ	خُو
ل		لَ	لِ	لُ	لِ	لُ	لُو
ش		شَ	شِ	شُ	شِ	شُ	شُو
ظ		ظَ	ظِ	ظُ	ظِ	ظُ	ظُو
ه		هَ	هِ	هُ	هِ	هُ	هُو

تمرین ۲

کلمات زیر را بخوانید.

يَقُولُ - طُورٍ - قَارُونَ - تَكُونُ

صُدُورٍ - قُبُورٍ - سَاهُونَ - أَقْوَمُ

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید.

قرآنی	فارسی
نُوح	نوح
رَسُول	رَسُول
نُور	نور
غُرُوب	غُرُوب

تمرین ۴

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

يَكُونُ	يَا كُونِ
بَطُونِ	بَا طُونِ
نُجُومُ	نَا جُومُ
يَبُوتُ	يَا هُوتُ

بدانیم که:

اگر صدای ^م روی حرف «و» نوشته شود، آن حرف با

صدای بلند «اُو» خوانده می شود.

تمرینات دوره‌ای (۳)

تمرین ۱

حروف زیر را با صداهای داده شده بخوانید.

هـِ خُو فِی تَا قِ شُ
هُ غِی ضُو کَا هِی رَ
جُ لُو وَا طِ بَ هُو

تمرین ۲

حروف زیر را با حرکت های داده شده مانند نمونه کامل کنید و بخوانید.

حرف	حرکت	ا	ی	و
با		با	بی	بو
جا				
فا				
طا				
لا				

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ
با		با	بی	بو
جا				
فا				
طا				
لا				

تمرین ۳

کلمات زیر را بخوانید.

يُؤْتُ - هَارُونَ - رُبْعَ - حَاقَ
بِلَادٍ - حَدِيثٌ - أُرِيدُ - لِذِي
قُبُورٍ - آيَاتِي

تمرین ۴

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

کَافِرِينَ	كَافِرِينَ
أَبَائِلِ	أَبَائِلِ
نَزِيدُ	نَزِيدُ
يَقُولُ	يَقُولُ
سَاهُونَ	سَاهُونَ
يُوفُونَ	يُوفُونَ
سَافِلِينَ	سَافِلِينَ

